

RÖCK ISTVÁN gépgyára Budapesten, soroksári ut 20.

javított ekóit, mindennemű földmívelési eszközeit, szabadalmazott morzsolóit s trieurjeit, rostáit, szeeska- és répavágóit, vető gépeit; továbbá elismert jóságú szijhajtású örlőmalmait szabadalmazott egy fűtőesőves széjjelhuzható Höcker-féle locomobyljait, szivattyuit, s fekvő gőzgepeit kazánal együtt stb.

A „Vasárnapi Ujság” és „Politikai Ujdonságok” kiadó-hivatalában (Budapest, egyetem-utca 4-dik szám) a következő hirdlapokat lehet megrendelni, egymint:

Legolesőbb ujság a magyar nép számára

HELFI IGNÁCZ lapja:

KÉPES NÉPLAP A NÉPZÁSZLÓJA

és

POLITIKAI HIRADÓ,

mely megjelen minden héten vasárnap, mulattató és tanulságos tartalommal, s a hazai és külföldi politikát tárgyaló rendes rovattal.

A minden héten egy iven megjelenő és képekkel érdekesített ujság ára

aprilis—december folyamra 1 ft. 50 kr.

Előfizetési ára: **Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, három hóra 1 frt 50 kr.**

Tíz előfizetett példányra gyűjtőnknek egy fizetlet-példánnyal szolgálunk. — Előfizetések legzélszerűbben postai utalvány által eszközölhetők, a melyre bérmentésűl egy darab 5 kros bélyeg kiadatik.

A „Franklin-Társulat” magyar irodalmi intézet kiadásában (Budapest, IV. egyetem-utca 4-ik sz.) megjelent és minden könyvtárban kapható:

PERLAKY MIHÁLY.

Népszerű szőlőszeti és borászati kézikönyv.

Vegyrtani és köztapasztalatok nyomán.

Szamos fametszvényvel.

Fűzve 1 frt 50 kr.

LÁZÁR JAKAB.

Erdészeti kézikönyv,

műszaki segédszemélyzet, nemkülönbön erdőbirtokosok, gazdaszettek, községek és gazdasági intézetek számára

Fűzve 2 forint.

Budapest, márczius 28-án 1875.

13-dik szám. **ELŐFIZETÉSI FÜLTÉTELEK:** A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre 12 ft., félévre 6 ft. Csupán a Vasárnapi Ujság: Egész évre 8 ft., félévre 4 ft. Csupán a Politikai Ujdonságok: Egész évre 6 ft., félévre 3 ft. **XXII. évfolyam.**

HIRDETÉSEK DÍJA: Egy ötször hasábozott petit sor, vagy annak helye egyszeri igtatásnál 15 krajczár; többszöri igtatásnál 10 krajczár. Bélyegdíj külön minden igtatás után 30 krajczár. Kiadó-hivatalunk számára hirdményeket elfogad **Bécsben: Haasenstein és Vogler Wallfischgasse Nr. 10, Mosse R. Seilerstätte Nr. 2 és Oppelk A. Wollzeile Nr. 22.**

Hölgyeknek nélkülözhetlen!

RAVISSANTE

Dr. LEJOSSE-től Párisban.

Csak a hivatalosan megvizsgált, méregmentes, tiszta és teljesen ártalmatlan

RAVISSANTE

bir azon erővel, az emberi bőr minden sérüléstől megmenteni, utóbajoktól megóvni és szépséget s ifjúságot biztosítani. Ha a Ravissante naponta egyszer az ujhegyre az areára vagy más testrésze dörzsöltetik, már a bőrükön az utána tapasztalható a majdnem esodálólatok hirtelen. Az areán a tenárad ráncok és himlőhelyek alsimitattak. — A Ravissante ifu arcaszint idez elő, a bőrt fehériti, frissíti és finomítja; eltávolít legrovidebb idő alatt szeplőt, mákfoltokat, orrvörösséget, s a bőr minden tisztálanságait. Már az első kiadást után elhatározzák a t. hölgyek, jövőre csupán csak Dr. LEJOSSE világhírű „Ravissante”-t használni.

Egy üvegek ára 1 frt 50 kr.

Kápható nagyban és kicsinyben Budapesten:

Dr. LEJOSSE főraktárában, király-utca 15. I. 19.

és váci-utca 8. sz. HATSCHKE MIKSA látszerésznél.

Vidéki rendelmények a legszigorubb titoktartás biztosítása mellett utánvétellel eszközölhetnek.

A „Franklin-társulat” magyar irod. intézet kiadásában Budapesten (egyetem-utca 4-ik sz.) megjelent és minden könyvtárban kapható:

Ujolecsó és teljes kiadás

négy kötetben.

Kisfaludi Kisfaludy Károly minden munkái.

A kisfaludy-társaság megbízásából szerkesztő

Toldy Ferencz.

Hatodik Szasz kiadás.

Négy kötet fűzve 4 ft.

Vászonba kötve 5 ft. 60 kr.

A NAGYAPÓ ELBESZÉLESEI.

írta

Tóth József.

Szinezett borítékban és egy képpel.

Keményen kötve 1 ft 40 kr.

Előfizetési föl hívás az „UJ IDŐK”

czimü szépirodalmi, társadalmi s divatlap áprilisi folyamaira.

Szerkeszti: **Benedek Aladar.**

E lapra, mely rövid évnegyed alatt is a legkedveltebb olvasmányu hetilapjává vált a közönségnek, felhívjuk itt is a közönség szives figyelmét. Programunkat e lap olvasói ismerhetik már, miután az egészben a „Vas. Ujs.” mult évi utolsó számaiban közölve volt a hirdetések rovattában.

Bővebb megismerésül bárkinek küldünk egy számot a mult évnyi „Uj Idők” nélkül. Mind külső, mind belső érdemeit e lapnak ebből legjobban megítélheti a t. közönség.

Előfizetési díja: **ápril—június negyedére 2 ft. 50 kr.**

» **ápril—szept. félévre . . . 5 »**

» **ápriltól az év végéig . . . 7 »**

Az év végéig előfizetők egy becses nagy képet (ára 2 frt 50 kr.), s féléves előfizetők egy kötet (ára 1 frt 20 kr.), érdekes olvasmányu új könyvet is kapnak külön s minden díj nélkül.

Gyűjtőinek számos kedvezmény, már 1—2 előfizetőtől is. Ily gyűjtő-íveket kívánságra szintén bárkinek (bérmentve) küldünk (Az előfizetések a „Hunyady Mátyás” nyomdába küldendők.)

Legutolsó számunk is egy szép képpel jelent meg, „márczius 15-ke ünnepe”. — (Szerkesztőség: **Kri-tóf-tér 2.**)

Ajánljuk magunkat a t. olvasóközönség szives figyelmébe! Budapest, márczius, 1875.

Teljes tisztelettel

A kiadó-hivatal.

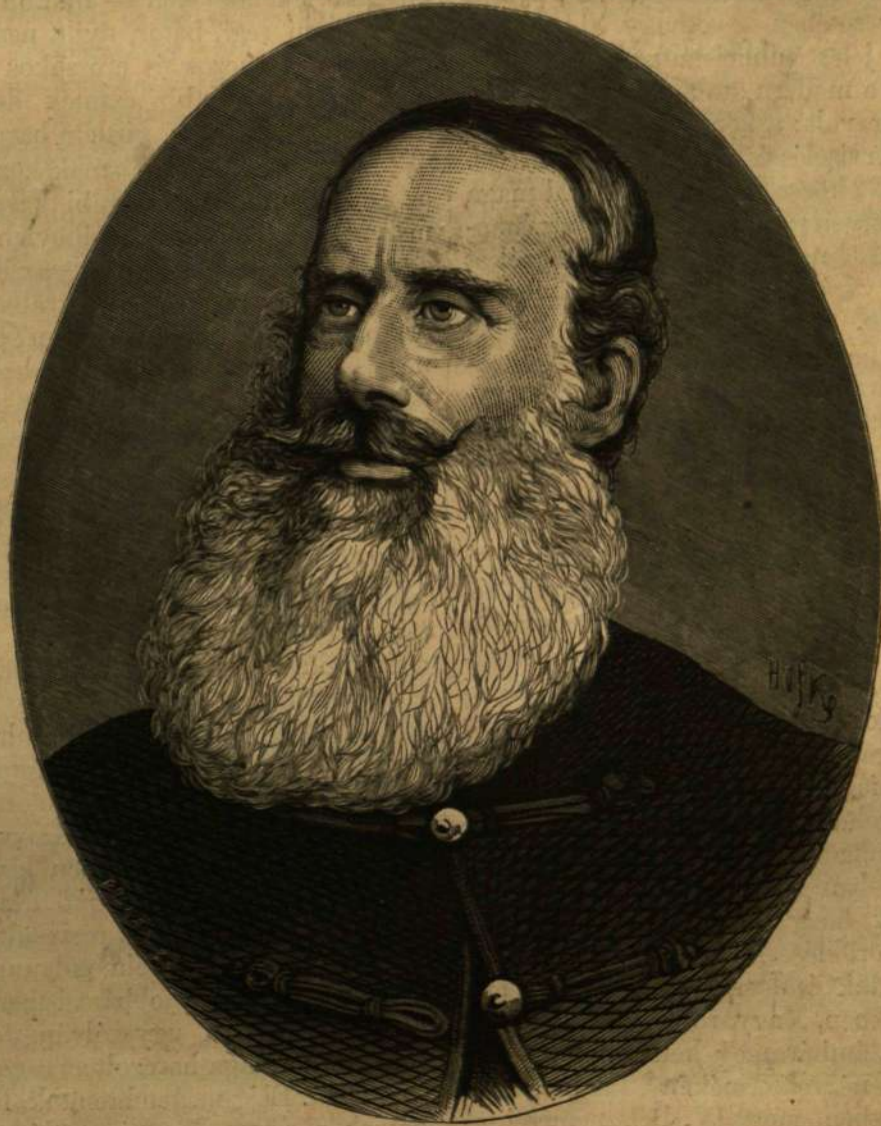
(Kri-stóf-tér 2. sz.)

688

BUDAPESTI KALAUZ.

ÁSVÁNYVIZEK. Bdeskutyl L. m. kir. udvari szállító. Erzsébet-tér 1. sz., bel- és külföldi ásványvizek és forrás-termények legnagyobb raktára; mindenkor friss minőségben.	HIRDETÉSI IRODA. Haasenstein és Vogler, Gízellatér (ezelőtt régi színház-tér) 1-80 sz., a Haasenstein-féle palotának szemközti.	NEMZETI MÚZEUM, ORSZÁGUT; az egyes tornok 9-től 1 óráig nyitva vannak. Hétfő; régiségek, kédd és szerda: képtár, csütörtök: természetgyűjtemény.	MULATÓ-HELYEK. Nemzeti színház, kerépesi-ut. Opera: kedden, csütörtökön, szombaton, Dráma, népszimf., vígjáték: vasárnap, hétfőn, szerdán, pénteken.	PAPÍRKERESKEDÉS. Riegler József Ede, papír raktár, könyv- és könyvnyomtatás Budapest, kecskeméti-utca 11. szám.
ÁSVÁNYVIZ-KÉSZÜLEKEK ÉS SIPHONOK. Mllacher L. és Wagner, Budapesten, (Buda, kácsa-utca 291.) nyilvános szikvízgyárak számára teljes berendezéseket, a legújatyanos föltételek mellett.	HIRLAPOK ELADÁSA. Lapok kiadó-hivatalában több mint 100-féle, — s 1830-dik évtől 1873. évig megjelent hirdlapok, ezek közt: Pesti Hírlap, Vasárnapi Ujság, Jogtudományi Közlöny, Pester Zeitung s Képes Kiállítási Lapok, teljes évi folyamokban jutányos árrért el fognak adatik.	ORSZÁGHÁZ, Sándor-utca. Városi vigarda, Deák Ferencz-utca. Bemenet 20 kr.	NEMET SZÍNHÁZ gyapju-utca. Dráma, opera, vígjáték.	SEBTAPASZ. Kellismert dr. Forty-féle sebtapasz Budapest: Török J. gyógyszer. urnál, király-utca 7. szám, valamint az ország minden részén. Nagy csomag ára 1 ft, kisebb 50 kr.
BANK-ÉS VÁLTÓ-ÜZLETEK. Uitz, Holzwarth és Schubert, Pest. U. V. Diána-fürdő; mindenféle részvények, állampapírok és sorjegyek bevásárlásai és eladása. Vidéki megrendelések pontosan s gyorsan teljesítettek.	ILLATSZERÁRUK. Vértessy Sándor, m. kir. udvari illatszerár, Kri-stóf-tér 1-80 szám alatt Pillat. Gazdagon felszerelt illatraktár, mindennemű angol és francia illatszerek, ugyazalate nagy választékban bel- és külföldi toltette-cikkkek.	MÉTERMÉRTEK ÉS RENDSZER. Görög István, hatvani-utca 16. szám. Tanszerek és orvos-gyógyszeresek műszerek nagy választéka.	NEMET SZÍNHÁZ a Hermina-téren Opera.	SZÁLLODÁK. Európa szálloda, Ferencz József-tér. Hungária nagy szálloda, aldunaszor-utca. Magyar király szálloda, Dorottya-utca. Nádor szálloda, váci-utca. Nemzeti szálloda, váci-utca.
DISZMŰ GYÁRI ÁRU RAKTÁRAK. Márton Alajos, váci-utca, nemzeti szállodával szemközti. Legnagyobb raktár bronz-, bór- és porcellán-diszmu-ujdonságokból, a hol az ízet átadására vevőkön kívül vendégek is szivesen fogadtatnak.	KÖNYVNYOMDÁK. Franklin-Társulat, magyar irodalmi intézet s könyvnyomda, egyetem-utca 4. sz. a.	ORVOSOK. Dr. Eiber V. Budapesten, József-utca 66. számú házában, rendelt 2—4 órák; ugyanakkor kapható: „Neműt-terület” című műve 1 frton, postával: 1 frt 10 kr. (Lásd a „Politikai Ujdonságok”-ban hirdményt).	ORVOSOK. Dr. Eiber V. Budapesten, József-utca 66. számú házában, rendelt 2—4 órák; ugyanakkor kapható: „Neműt-terület” című műve 1 frton, postával: 1 frt 10 kr. (Lásd a „Politikai Ujdonságok”-ban hirdményt).	TAKARÓPAPIROS e lapok kiadó-hivatalában, egyetem-utca 4. sz. a., nagy ívek, másként 1 ft a vasúthoz szállítva.
	LÁTNIVALÓK. Matkert, közlekedés társaságokkal. Bemenet 20 kr.	ÓRÁK. Lechner József IV, váci-utca 5. sz. Lognagyonbó óráktár. Árjegyzékek ingyen. Javítások jótállás mellett eszközöl-tettek. (Alap. 1808-ban.)	ÓRÁK. Lechner József IV, váci-utca 5. sz. Lognagyonbó óráktár. Árjegyzékek ingyen. Javítások jótállás mellett eszközöl-tettek. (Alap. 1808-ban.)	ÜVEGKERESKEDÉS. Görög István, hatvani-utca 16. szám. Üvegművek, asztali készletek és tárgyak.

Kiadja és nyomtatja a „Franklin-társulat” magyar irodalmi intézet és könyvnyomda Budapest (egyetem-utca 4-ik szám)

JOСИPOVICH ANTAL.

JOСИPOVICH ANTAL.

1804—1874.

Mióta a magyar nemzet e földre telepedett, ha nemis szaporodott annyira, mint rendes viszonyok közt talán szaporodhatott volna: még sines semmi okunk himi, hogy fogyott, vagy számban, erőben hanyatlott volna. Az országot is megtartotta nagyjában ama határokat közt, melyeket már a honfoglalás tüztől ki, vagy melyek legalább már a XI. század második felében léteztek. Nagyjában mondom, mert némi, és pedig érzékeny veszteségeket mégis szenvedtünk. A nyugat felé való csekély határváltozásokat nem is említve, még a mohácsi vész előtt elveszett a Szörényi borság; elvesztesz a Mely most is Oláhország; elveszett a Száván tli részek, mint a mácsai bánsg, (a mai Szerbiában); elveszett — legalább a tulajdonképi Magyarországnak elveszett — legújában a Drávántul kerület, a vesztett oly hibásan Szlavoniának — nemis Tótor-szágnak — nevezett ország rész, és még korábban, a mennyiben önálló királyságnak nevével vette fel, a tulajdonképi Szlavonia, melyet most már általában és kizárólag Horvátországnak neveznek. Pedig e föld, a Dráva és Száva vagy Kulpa-köz, csak egy Magyarország volt, mint Erdély, vagy akár Heves vagy Bihar megyék, és a Szlavonia elnevezés csak oly név volt, mint a hogy még most is a felvidéki tót megyéket néha Tótságnak vagy Temes, Torontál, Krassó megyéket Bánásgnak nevezünk.

Királyréve dictus, „ad fontem, qui dicitur Kubulkuth (Köbölkut)“ Acha nemzetségről és határfákról, melyeket „egurfa“ és „nyrfa“ néven emlit az okmány, olvasunk. Még a XVI. és XVII-dik században is, legalább a nemesség körében, mint felvidéki megyéinkben, sokkal magyarosabb volt a szellem, mint napjainkban; hisz Zrinyi Miklós, a béni, irodalmunknak egyik ragyogó csillaga volt, és öcsését Pétert, ki már az igazi horvátok közt a Kulpán tul, a Tengeremelleken lakott, és velük bátyját magyar nyelvű, magyar szellemű eposzát horvátul megis-

zagrábi püspökségnek azokhoz semmi köze? — de ismeri és megemliti „a jövő nemzedék kedveért“ a Szittyiából kijött vezéreket: Álmost, Árpádot, Szi. Istvánt és utódjait mind, kik előbb uralkodtak, mint Horvátország Magyarhoz csatoltatott. Még a nyelvre nézve is, ha nemis magyar, de legalább sokkal-magyarabb lehetett ama vidék, mint napjainkban, midőn Zágrábban a magyar nyelvről ugy beszélnek, mint mi a dán vagy svéd nyelvekről beszéltünk. Zágráb városának XIII. századbeli határlevelében a Száván „de portu

Nemis itt terünk hosszabban vitatni, hogy Szlavoniát nemcsak Sz. László foglalta el, hogy a zágrábi püspökség már a honfoglalás óta magyar földön keletkezett: csak a zágrábi püspökség emlektörjára és törvénygyűjtőjére emlékeztettünk, ki a XIV. század elején, Róbert Károly alatt irván, névről sem ismeri a Zvonimireket vagy Crescimireket, kiket most a horvát ifjúságnak mint igazi királyokat fejükbe vernek, szóval sem emliti Sz. László vagy Kálmán horvátországi és dalmáciai foglalásait — miért is emlittette volna? nem volt a

* Kiadta egészen Tkalcic Iván, „Monumenta Historica Episcopatus Zagrabienensis“ című gyűjteménye II. kötetében.

olasz bor sem voltak épen megvetendők.

Bécsnek is tetemes számu magyar helyőrsége volt mindig, még pedig első sorban a magyar ezredek takarossága és nyalkasága miatt. Az udvar maga sulyt fektet arra, hogy a birodalmi főváros helyőrségében a legcsinosabb ezredek legyenek képviselve, s hogy fejedelmi látogatások idején a hadsereg legdelibb ezredeit mutathassa be. Egyéb államok hadseregeiben a gárda képezi a katonaság azon részét, mely rendszerint a fővárosban van „garnizonban“, miután a külföldi gárdaezredek gondosan kiválogatott legénységből állanak. Nálunk, hol gárda-ezredek nincsenek, a magyar ezredek tűnnek ki leginkább katonai nyalkaságuk által. A magyar ezredek legénységük arányos, mozgékony, és helylyel-közzel igazán deli természetű kívül azon körülmény jellemzi még fölötte előnyösen, hogy a katonai magatartást semmiféle más nemzetiségű ezred nem sajátíthatja el úgy. Csak össze kell hasonlítani egy magyar gyalogezredet valamely cseh vagy német ezreddel. Mennyivel feszesebb, hogy úgy mondjuk „keményebb“ e harcélben álló magyar fiuk magatartása, s mennyivel nyalkábban simul rájuk az egyenruha, mint a német, cseh, vagy ruthén legényeken. Magas katonai körökben tudják is aztán becsülni a magyar ezredek e tulajdonságát, és szeretnek velük paradrozni ott, hol idegenek leggyakrabban fordulnak meg, tehát mindenkélt az osztrák fővárosban, Bécsben.

HORN EDE.

Hej, tud is aztán czifra dolgokat mesélni e menkü nagy városról a magyar fiu, ha szolgálati éveinek betelte után visszasikerül övéinek körébe. Akár egy álló hétig eltartaná egész atyafiságát beszédrel, hogy minő csodákat rejt e város és minő fényes élete van ott a katonának. A „burg“-ról, a szent István-templomról, a rengeteg sok házról, az utcán járó-kelő temérdek népről, az óriási kaszárnyákról, aschönbrunni kertéről, no meg a präterorról akár a kifogyhatlanságig beszélhetne a nagyot bámuló falusi népnek, és hallgatják, akár csak vitéző Hári János uram állana előttük. Pedig ki meresztette jobban a szemét mint ő, mikor Tücsökomb vagy Sár-egyház gunyhói közül „beasentáltak“ a regementhez és fölvtették a transzporttal a Bécsben állomásozó ezredhez. A képünkön látható fiuk is csak az imént érkeztek meg a vasuton, és maga káplár uram sem lehet valami nagyon ismerős Bécsben, hogy utbaigazítást kénytelen kérni az urias kinézésű csendőrtől. Az bizonyára el fogja őt igazítani a kaszárnyába, hol az ezrednek lakhelye van. No lesz mit nézni az ujonczoknak, míg csak oda érnek is, mert hej az a kaszárnya majdnem Bécs tulsó végén fekszik, s addig temérdek csoda ötlük majd szemébe a jó magyar fiuknak. De hiszen hamar beleszokták ők magukat élni a bécsi életbe, és fogadom: egy-két hónap mulva oly hetykén fognak végig feszíteni a „Ringent“, mintha már legalább is egy „kapitulációt“ töltöttek volna ki Bécsben.

A JÁNOSI-I TEMPLOM, a milyen most.

A JÁNOSI-I TEMPLOM, a milyen lesz.

MAGYAR UJONCZOK BÉCSBE ÉRKEZÉSE.

— Tölesérébe? még nem épen, de az ahoz vezető földalatti menetek egyikébe, valószínűleg! S ez a legnagyobb szerencse, a mi érhetett.

— Ön szerencsének nevezi e borzasztó fölfedezést?

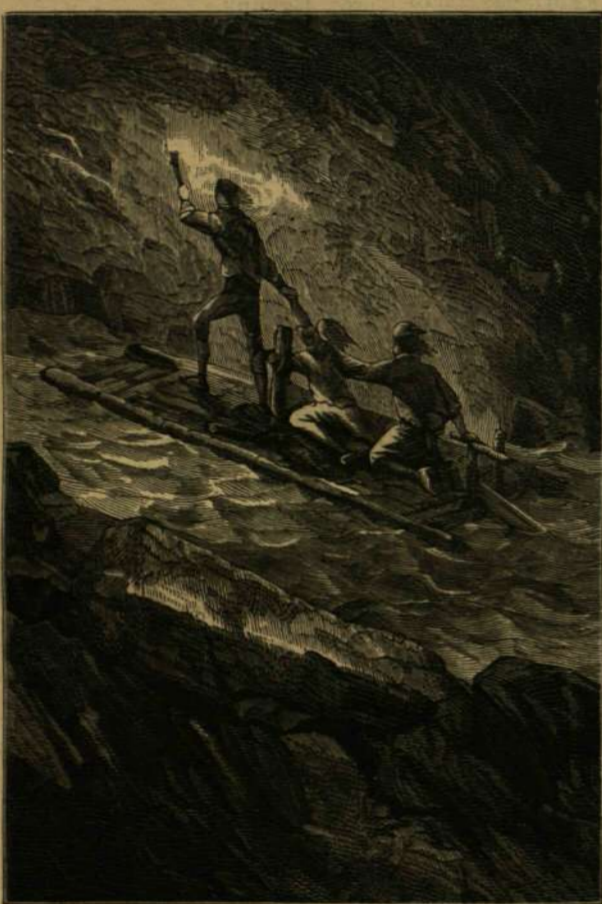
— Természetesen. Mert ez nyújtja az egyetlen lehetőséget a menekülésre.

— De egyszersmind a legborzasztóbb halálra is: elevenen megsülni vagy egy vulkán kráterében szétszaggatni!

— Az is igaz.

A közben egyre hágtak, főlebb-főlebb. A tutaj alatt forrt, buzgott a víz. A levegő forró gözzel volt tele. A gyors haladás, vagy inkább rohanás által támasztott erős és üdítő léghuzam nélkül mulhatatlanul megfűltek volna.

Reggel felé az emelkedés még gyorsabodott. A forráság is növekedett. S a tágas üregben sárgás színezetű füst-párák gomolyogtak. Az üregbe jobbról-balról szűkebb üregek nyitak, melyekből a sárgás füst között lángok csapnak ki.

Janó meggyújtotta a fátylát.

Tüzes hamueső szakadt.

UTAZÁS A FÖLD KÖZEPÉBE.

— Nézzé bátyám, nézzé! — mutató Axel.

— Azok kénés lángok; ez csak nem lehet meg a tűzokádó méhében?

— De hátha e lángok elérnek minket is?

— Nem fognak elérni.

— Hogy van, hogy a víz nem oltja el?

— Melyik víz?

— A melyiken úszunk.

— Hiszen nem vizen úszunk már, hanem lávaszerű olvadt anyagokon.

Nyolcz óra tájt új jelenség következett. Az emelkedés egyszerre megszűnt. A tutaj megállott s csöndesen libegett a folyadék felszínén.

— Mi ez? — kérde Axel.

— Egy kis szünet, a mi a tűzokádók működésében gyakran szokott beállni; de ne félj, nem tart soká. Ha soká maradnánk egy helyben: ki nem állhatnók a forráságot.

A szünet csakugyan nem tartott soká. Nehány perc múlva új emelkedési roham ragadta meg a tutajt. De a szünet több ízben ismétlődött, s bizonyos szabályszerűség látszott benne mind

tartamára, mind sűrűségére vonatkozólag. Csak-hogy minden szünet után a mozgás rohamosabb s gyorsabb lett mint előbb volt, mintha a vulkán a szünet alatt erőt gyűjtve kétszerezett hatalommal ragadná őket a magasba. A szünetek alatt majd megfűltek a forrásoktól és a kénköszagtól, mozgás közben alig érezték azt.

De az egész jelenet valami oly kábító, mondhatni örjítő hatást gyakorolt reájok, hogy kivált Axel, a leggyöngyöbb fejű mind hármuk között, csak nagynehezen tudta megtartani önuralmát, hogy százszor is bele ne rohanjon a lávaárba, vagy fejét egy ugrással az izzó sziklafalon ne zúzza szét.

Mintha folytonos ágyuzást hallott volna, melynek tompa bömbölései mind gyorsabban-gyorsabban követték egymást, míg körül az egész föld remegett s a gránit sziklák ingadoztak. Ez ingadozás megragadta a tutajt is, mely kerengve libegett a forrongó folyadék tetején, mely sustorgott alatta, míg felülről tüzes hamuteső szakadt reá. A sziklából kitörő lángok nyal-

romjai között is eljártak; Schliemann tanár úgy is fölfedezte már a helyet, a hová a szép görög menyecske lovagjával megszólt.

— A szöke és barna nők. A barna nők férjhez menetele biztosabb, mint a szökeké. Legalább Beddoa orvos úgy számította ki, hogy Angolországban száz szöke nő közül 37 marad pártában, míg száz barna közül átlag véve csak 18 marad férj nélkül.

— Uj El-Dorado. Guyana dél-amerikai tartománynak Franciaországhoz tartozó részében közelibbről egy 200 kilométer sűrű színezetű darabot találtak, melynek értékét 600,000 frankra becsülik. Az itteni aranytermő vidéken már évek óta több aranyásói társulat működik nagy sikerrel. Most azt tervezik, hogy az Oyapoknak és mellékfolyóinak vizét más mederbe vezetik, mert biztosan tudják, hogy e folyók ágya tele van természetes arannyal.

— Az udvari naptárból. Az 1875-ik évre kiadott udvari naptárból közöljük a következő számadatokat. Az arany yajjas rend tagjainak összes száma 72, a katonai Mária Terézia rendé 65, (1 nagykeresztes, 8 középkeresztes, 59 lovag); a magyar kir. szent István rendé 252 (155 nagykeresztes, 25 középkeresztes, 72 lovag), — az osztrák császári Lipótrendé 1722 (278 nagy-

keresztes, 352 középkeresztes, 1092 lovag) — az osztrák császári vaskorona rendé 4877 (607 első, 965 második, és 3305 harmadik osztályú lovag), — az osztrák császári Ferencz József rendé 5356 (326 nagykeresztes, 1102 csillag és csillagnélküli comthur, 3925 lovag). A rendek közül s pedig az arany-gyapjas rendet külföldiek bíráják 15-en, a Mária Terézia-rendet 5-en, a szent István rendet 129-en, a Lipót-rendet 992-en, a vaskorona-rendet 2591-en, a Ferencz József-rendet 2015-en. Az „Erzsébet Terézia“ katonai alapítványtagok száma 21. A csillagkeresztes hölgyeké 964. Cs. kir. valóságos belső titkos tanácsos létezik 382, kamarás 1254, a császári királyné palotahölgyeinek száma 227, ezek közül 51 hgnő, 71 titkos-tanácsosné, 25 titkos tanácsos özvegye, 51 kamarásné, és 29 kamarás özvegye.

— Kávéfa-betegség. A ceyloni kávéültetvényeket nem csakély aggodalomba ejtő a kávébokrónak egy egészen új nemű betegsége, mely már is nagy pusztításokat tesz ültetvényeikben. E betegség igen apró gombák alakjában mutatkozik, melyek a kávébokr leveleinek alsó felén állnak elő, s melyektől a levelek azonnal hervadni kezdenek s csakhamar elpusztulnak.

Egyveleg.

— Asphalt-papír. Egy idő óta asphalt-papírral vonják be a selymet s más értékesebb tárgyakat, hogy a nedvességtől megóvják. Az ily papírból készített csövek a vascsöveknél egy ötödreszszel könnyebbek s vízvezetékű csöveknél nagy sikerrel használhatók.

— „Szép Heléna“ Stambulban. A „Szép Heléna“ című operettet valaki török nyelvre fordítván, közelebről adta elő azt Konstantinápolyban egy örmény színészcsapat, még pedig teljes sikerrel. Most már alig van egyéb hátra, minthogy ez általánosan ismert vig operettet a régi Trója

Az ünnepek alatt.

Fővárosi tárcza

A nemzetgazdasági radikalizmus azon tubuzgó képviselői, kik — bocsnát a triviális hasonlatért — ép úgy dühbe jönnek a naptár vörösré nyomtatott napjainak láttára, mint a spaynol arénák bikája a „picador“ vörös lobogójú dzsidájának föltűnésére: aligha gondolták meg, hogy bizonyos számú ünnepnap nélkül egyáltalán nem lehetne el az emberiség. Eszünk ágában sincs sorompók közé szállnunk a naptár valamennyi „szent-heverdel napjának“ csonkítatlan föntartásáért. Van közöttük akárhány olyan, melyet bizvást lehetne köznapná átváltoztatni, a nélkül, hogy legcsekélyebb sérelem ejtették a hívők tömegének vallási kegyeletén. De e törvények észszerű s ildomos józansággal lennének eszközöndők. A helyes irány itt is középen van, s nem a szélsőségek mentén.

Oly ünnepek, minők első sorban a husvéti napok, üdvözölt nyugopontjai fognak maradni mindvégig az emberi tevékenységnek. Ha valaki nem roszul tüntetést föl az életet egy hosszú, viszontagságtelejes és változatos vasuti utazás gyanánt: akkor mi azt mondhatjuk, hogy ama kiválóbb ünnepek képezik ez utazásban amaz állomásokat, hol az élet zaklatott vándora megpihenhet rövid időre hosszú utazása fáradalmaitól. Atérezzük s méltányoljuk a vallási kegyeletet, mely e nagy ünnepek jelentőségéhez az egész keresztény világban, a földgömb majdnem valamennyi hosszúság- és szélességi foka alatt szorosán odafigyedik. Amde e kegyeleten kívül ez ünnepeknek még más, s tán hatalmasabb föntartójuk is van: a szükségesség. Az ember leküzdhetetlen hatalmatok parancsszavával a vörösen nyomtatott napokat, de nem akadályozhatjátok meg, hogy az emberiség ujakat ne teremtsen magának. Robespierre forradalmi naptára nem ismer husvétot, pünkösdet vagy karácsonyt, de azért az eltörölt ünnepnapok helyett ujakat létesített. Pedig a francia „konvent“ tubuzgó reformátorainak rendelkezésükre állott a terrorismus hatalmának minden eszköze: a guillotine, a proscriptiók s a börtön...

De legyünk nyugton, ha azon radikális áramlatról szólunk, mely itt-ott külföldön az ünnepekkel szemben jelentkezik. Ez oldalról nem fenyegeti baj Magyarország ünnepsovár népét, míg csak nem jár le jelenlegi képviselőinek mandátuma. Ha a tisztelt választó-közönség biztositani akarja magát és utódjait a kalendáriumi szentheverdel napok csorbítatlan föntartásában: ajándékozza meg újra bizalmával a közlegő választások idején mostani képviselőit. E törvényhozás soha sem fog gondolni az ünnepek kevesbitésére, sőt van akárhány „üléskerülő“ tagja, a ki ziviesen megszavazna még egy csomó piros napot a naptár számára.

A történelmi igazság kedvéért hadd legyen azonban megjegyezve, hogy a tisztelt ház ezutal virágvasárnapján is ülésezett. „Rari nantes in gurgite vasto.“ A költségvetés tárgyalásán legalább aligha esett volna ily meglepő gyorsasággal át a ház, ha nem állott volna kiszöbön a husvéti szünidő. De a várva várt parlamenti vakáció közelsége korlátot vont ezutal, „legszabadelvűbb“ pártunk áradzó böbeszédűségének teljes kitorése elé is. A vízőzön, mely nagyobb viták alkalmával máskor ellenállhatlan árral szokott lezudolni a szélsőbal padjairól a házra, a mult heti ülésekben csak permetező — de nem termékeny — eső alakjában hullott alá.

A hol a szünidő kezdődik, ott megszűnik a hosszúra nyújtott viták iránti kedv. Mikor a nyugalom napjai, az otthon örömei s a hosszabb idő óta nélkülözött vidéki élet élvezeti szórakozásai kínálkoznak már-már elérhető közelségben: megmondolja magát a legszörzálhasogatóbb képviselőházi mallkontens is, mielőtt egy határozati javaslatot zudítana akadálykö gyanánt a tárgyalás folyamának medrébe.

Vasuti vonataink már a hét elején elröpi-tették honatyáink legnagyobb részét a szélrózsa minden irányában. A ki fönmaradt közülök körünkben: nagyon biztosnak érezheti lábait alatt a talajt kerületében, vagy pedig böles önmegadással jóleleve lemondott újabb megválasztásának savanyu szőlőjéről. Aesopus rókájának taktikája. A többiek annál nagyobb hévvel siet-

tek haza kerületeikbe. A tisztelt választó nép megint bájos és ígöző hölgygyé lett, a kinek kegyét újra hajhászsa a régi — s olykor időközben meglehetősen közbömbös s hideggé vált — udvarló. De hát így közlegő választás idején még ez is szükségét érzi a régi imádottnak, s visszatér a francia közmondás szerint szerelme első tágyához. „On revient toujours a ses premiers amours.“ Miért ne? Talán visszaszeresheti még az eljártott bizalmat ügyes udvarlás és hízlegő bókok által. De aligha nem vesztett ügyet menne haza védeni, ha az elhanyagolt imádottnak idő közben más udvarló képét zárta volna szívébe. Ez esetben jobban tenné, ha nem erősitene áradzó szívében színtel szerelmét, hanem belenyugodnék jó eleve megérdemelt sorába: a biztos bukásba.

A hazaérkezett nem várja családja körében az óhajított nyugalom. Az egész kerület értesülve van megérkezése napjáról. Nem a maga ura többé attól a pereztől fogva, melyben kivájja magát bundájából s leszáll a vonatról. Ha nem vesztette még el népszerűségét: deputációk, egyletek s társulatok küldöttségei, kaszinók és körök bizalmi férfiai fogadják üdvözölő szónoklatokkal s egyéb ovációkkal az állomás pályaudvarában. „Mélyen tisztelt hazafinak“, „nagyérdemű honatyának“, „pártunk tündöklő reménycsillagának“, a „veszélyeztetett közügy mentőhorgonyának“ s mit tudom én még minek, minek nem nevezi el őt az alkalmi szónokok áradzó páthosza. Egyik Atlashoz, a másik Antaeushoz, a harmadik Cincinatushoz hasonlítja. Emez Demosthenest, amaz Cicerot emlegeti.

S neki mindegy már az állomáson kell felelnie. Aztán körülfogják pártja bizalmi férfiai, jó barátjai, egykori kortesei. Kocsira ültetik, s diadallal viszik be a városba. Ott aztán kézzel kézre adják ajtaja kilincset a látogatók. Ma ide, holnap amoda hivatalos ebédre. Ma a kaszinó, másnap a polgári kör rendez banketet tisztelőre. Nem nehéz kiszámítani, hogy egyetlen ebédet sem fog elkölthetni rég nem látott övéi körében. S mindenütt beszédet, programot, szónoklatot várnak tőle. Mindenütt hallani akarják ajkairól a tájékoztatás, a biztatás s a remény ígét. Magazudtolgatják vele a régi közmondást: „nemo profeta in patria“...

Az öröm serlegébe azonban örömepek is vegyülnek. Nem mindenütt oly osztatlan a bizalom a választó-kerületben a hazatért iránt, mint magában a központban. A lakomák pohárcsengése közben hol egyik, hol másik szomszédja kellemetlen híreket sug fülébe. Kis-Bolyhas község érdemes választóinak bizalmára ne merjen többé számítani az új választásnál. Azok egytől-egyig ellene fognak szavazni, a mért nem tudta kivinni az országgyűlésen, hogy községük a megyét átható vassutal szárnyonval által köttesék össze. Egyik legmozgalmasabb volt kortese, a seprő-utcai szürszabó, minden atyafiságával egyetemben átpártolt az elégtelenség töredékéhez. Miért is nem bírt rávenni a kormányt, hogy kifizesse a néhány száz forintira rugó követeletet, melyet a derék ember azon okból vélt támaszhatni, hogy forradalom idején egy csomó szürt szállított valamely honvédzászlóaljnak. Lám, most az ellenpárt részén fogja érvényesíteni kortestehetségét, s a választásnál majd a kisbolyhasi vörszokot vezető daczoló Coriolánként a régi tábor ellen.

A husvét két ünnepnapja épenséggel nem a hazatérté. Akkor körutat kell tennie a kerületben. Valahány községen keresztül vonul, meg kell hallgatnia az ékes dikciókat, melyekkel a polgártársak fogadják. S ott aztán nem oly könnyű a felelet, mint a városban. A nép nem elégszik meg a lehető legjobb közel kilitásba helyező programmal sem, hanem tényleket akar látni a jelenben. Nem azt kérdi, mikor lesz rendezve az állambáztartás, megszűntetve a deficit, föllátva a magyar nemzeti bank s életbe léptetve az önálló magyar vámtérület, hanem: apad-e már most az adó, s tulaj-e az új kormány a trafikon és a financozon? S az ilyen kérdésekre nehéz kadencziát találni. Az érdemes képviselő beleizzad a beszédbe, míg fölvisz lágositja ugyahogy a derék embereket, hogy egyelőre el kell tűnnük emezt is, amazt is. Akkor látja csak, hogy könnyebb dolog órahosszat szónokolni a parlamentben a legszárzabb politikai vagy pénzügyi kérdések fölött, mint megértetni ez egyszerű emberekkel, hogy

„az ország sulyos bajai miatt a nemzet újabb áldozatkészségére van szükség“, s megértetni velük ezt akkor, midőn szájról-szájra járnak a keserű dal végsorai:

„A nagy adó sulya alatt
A gerenda majd leszakad.“

... De mikor a kényszerűség a legjobb akarat daczára sem engedi meg képviselőinknek, hogy oly várva-várt husvéti piros tojásokkal kedveskedjenek választóiknak, minő az adalészlátás. Találjunk egyelőre megnyugvást a reményben, hogy érünk ennél jobb husvéti ünnepek is. „Per aspera ad astra“... Piros husvétit tojásokkal egybírán maguk a választók lephetik meg képviselőiket, kinek-kinek érdeme szerint. Mindjárt Patay István bátyánk számára igen alkalomszerű ajándékot tudnánk: egy nagy cukortortást, benne valamely miniature-alku — római történelemmel.

Az ünnepek alatt!

Mennyi változatos benyomást kelt föl lelkében a husvét, ha meglett férfi gyanánt ered már meg évről-évre éléd gördülő napjait. A gyermek- és ifjúkori édes emlékeknek egész csoportja frísl föl emlékezetében a piros tojások s pajkos öntözések kedélyes napjain. Van-e oly szerencsétlen, kinek ne lennének ily emlékei? Van-e, ki soha sem ült mint gyermek a feledhetlen szülői ház dusan megrakott husvétit asztalánál, melyet a gondos anya kezéi elhalmoztak ez ünnepi alkalomra a konyha remekeivel? Van-e oly örömtelen kora multtal bíró, ki soha sem leshette el otthon a tojások pirosításának nagy titkát? Vagy épenséggel olyan, ki mint serdülő ifju ne nyitott volna be dobogó szívvel legelső imádotta szobájába, a rózsavizes palackkal kezében?

Ah, a kinek multja nem tud föltárni ily apró s mégis boldogító emlékeket, teljes számal-munkra méltók. Nélkülöztek a legdrágábbat: a szülői házat, s a legnehezebbet: az ifjuság első, ideális, salak nélkül égő szerelmét. Mindkettőre kegyelettel gondol vissza élete terhes küzdelmeinek husvétit rövid nyugopontján a férfi...

Husvét van. Ércnyelveik hatalmas hangjával betöltik a harangok a levegőt. Ünnepi csend és áldott béke borul hazánk vidékeire. Az emberi tevékenység köznapi zakatolása nem zavarja meg az ünnepiesen emlékedett hangulat nyugalmát. Magasztos összhangban zendül föl az egyházak tömjén-illatos légkörében az orgona harsogó hangjai által kísért husvétit dicsének: „Halleluja! Föltámadt Krisztus e napon!“... Valóban halleluja! A szeretet vallása megalapítójának föltámadási ünnepe ez, azé az isteni emberé, ki örök testcsíríséget hirdetett az emberiségnek e magasztos szavakkal: „Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat“... Mikor cselekszik végre-valahára e nemes emberszeretettől sugalmazott tan értelmében az egymás ellen agyarkodó magyar nép? Csak akkor, ha viszály és meghasonlás, — e hagyományos régi hibáink — kivesznek, csak akkor zenghetjük majd el husvét napján a hazáról is: resurexit!

Borostyáni Nándor.

Husevő növények.

A sok nagybecsű tudományos értekezés között, melyeket a „British Association“ mult évi nagygyűlésén Belfastban tartottak, egy sem ébresztett oly általános érdekeltséget és figyelmet, mint dr. Hooker felolvasása némely növények husevő természetéről. Ama természeti tünemény, mely e sajátos növényeknek látszólag öntudatos, ugyszólvá észszerű mozdulataiban nyilvánul, oly talány, melynek megoldása méltán megérdemli a természettudósok részéről a lelkiismeretes vizsgálódást és fáradozásokat már azért is, mert azáltal a növényország egyes családainak különös szervezetét illetőleg újabb esodák kerülnek napfényre.

Az eddigelé e kérdés megfejtése körül tett észleletek oda mutatnak, hogy kissé tulmerész dolog lenne azt hinni, mintha e növények levelei csakugyan öntudatosan és kiszámított akaratlan zárulnának be minden oly tárgy fölött, mely érzékeny szálagaikkal érintkezésbe jön, s azok; a kik e finom levlélszálagok érzékenységében az értelmes működés nyomait vagy látszatát vélik fölfedezhetni — oly értelmes működés nyilvánulását, melyet, mint egyáltalában minden más öntudatos tettet, bizonyos szellemi cselekvény,

tegyük fel: gondolkodás, megfontolás, vagy legalább is óstón előzött meg — azok mindenestre tulságba mennek következéseikkel.

A husevő növények közt legnevezetesebbek a harmatfü-félék (Droserák), az ibolya-félék egyik válfaja, melyhez a híres „Vénus légyca-pója is“ (Dionaea muscipula) tartozik; továbbá az ugyanevezett kannás növények, melyek közt a Sarraceniák, Darlingtoniák és Nepenthe-fajok a legfeljebbiek.

1768 körül Ellis angol természettudós a híres Linnének egy sajátosságos növény rajzát küldte meg, a melyet ő Dionaea-nak nevezett, és a melynek általa készített gondos leírásán a később tett észleletek és tanulmányozások sem sokat változtattak. A „Vénus légyca-pója“ igen szép mocsári növény, mely főleg az Egyesült-Államok déli részein, különösen Karolina államban tenyészik, s gyökérlevelei oly érzékenyek, hogy mihelyt valami bogárféle hozzájok ér, azonnal összehúzódna és a kis bogarak fogva maradnak. E különös tulajdonság különben a nálunk tenyésző apróbb harmatfü-fajoknál is föltalálható, de Amerikában sokkal erőteljesebben nyilatkozik az, mert ott már a növény leveleinél szárszál is levélalakulag van kiszélesedve, míg maguk a levelek szőrös és nyálkás csapdává alakulnak át olyan formán, mint a hogy ez az ismeretes Vénus-csigán látható.

A kannás növények közt a Sarraceniák állnak első helyen s nyolcz alsóbb fajra oszlanak,

Darlingtonia. (Husevő növény.)

melyek mind Észak-Amerika keleti államainak bensülött lakói. Dr. Mellichamp, ki a ritka növény különös alakját és tulajdonságait legutóbb s legkimerítőbben ismertette, azt mondja, hogy e csodálatos virág egész belső felülete finom, kiálló és lefelé hajló sertiékkal van borítva, csaknem a kehely aljáig. E sertié felületen áll a virágkehely valami ragadós és összehúzó nyálkás folyadékot tartalmaz, mely az áruló virágba jutott legyeket és bogarakat elszedíti s egyszersmind azoknak megemésztését is nagyban elősegíti. Hogy pedig az eleségben hiány ne legyen, a természet a Sarraceniát családka méz-el is ellátta, mely mézkristálycsappal alakjában látható szétosztottan a virág belsejében. Ez a mézváladék, mely dr. Mellichamp szerint abban különbözik a virágos fenekén levőtől, hogy édes ugyan, de nem kábító, a virág külső szelétől annak fenekéig egyenes vonalát képez és ez édes, de nagyon veszélyes ósvényen sietnek a mászó állatok, főleg hangyák, az őket csalógató végveszélybe. Ha egyszer a virág belső oldalán lefelé indulnak a bogárrák, legyének bár legyek, hangyák vagy másféle rovarok, azonnal bebonyolódnak a sertiék tömkelegébe, a mely csodálatosképpen úgy van berendezve, hogy minél inkább igyekeznek a szerencsétlen áldozatok a kiálló sertiék közül kibontakozni, annál jobban megfogják magukat, úgy hogy utóljára is teljesen kimerülve hullnak le a virágfenékén

levő folyadékba, hol aztán az elkabulás különböző fokozatain át gyorsan jutnak el az utolsóig, a halálig. A sertiék oly hatalmas védművet képeznek a növény belsejében, hogy csak igen ritka esetben sikerül vagy egy bogárrákán elszabadulni közülök, s a virágos néha egész hosszában több hüvelyknyi mélyre szétbomlásnak indul hangyákkal, szunyogokkal, legyekkel, s más efféle állatokkal van tele.

A keleti tartományok Sarraceniáival közel rokonságban áll a Darlingtonia, mely a Sierra Nevada nyugoti lejtőin otthonos. E növénynek kétféle alakú edényei (kannái) vannak; fiatal növényénél e kannák összehúzóerőt levelekhez hasonlítanak, mint a hogy rajzunk alján, a jobb oldalon látható; a másik már valóságos nagy edényalak, felduzzadt tetővel, a mely az alatta levő kehely fölött mintegy fedőt képez. Az a lefityegő kétécsafatos valami, mely a fedő külső szeléről csúng le, narancsvörös-színű s belső felülete édes nyálkával van bevonva. E növény kehelyének belső alkotása teljesen hasonlít a kevésbé groteszk-alaku törzsfélééhez, a Sarraceniához. Itt is ugyanazt a finom sertiékkel-keletet találjuk hasonló gyilkos rendeltetéssel s a kehely alján ott kínálkozik a részegítő folyadék. Ha tekintetbe vesszük, hogy a kehely fölött álló fedél teljesen vízmentes, azonnal tudhatjuk, hogy e folyadék magának a növénynek váladéka s nem eső vagy harmat. És azonkívül, hogy már e mézváladék is elég lenne arra, hogy a szegény áldozatokat e csalfa világ veszedelmes kaszatómlócsébe édesgesse, a Darlingtoniának még a színe is olyan, hogy a bogarak inkább még szeretik és vonzódnak hozzá, nem hogy kerüljék ilyekeznének veszélyes közelségét.

A mi végre a nepenthe-fajokat, vagyis a tulajdonképeni kannás növényeket illeti, ezek a legfélelmezből gyilkosok az egész növényvilágban. E növény-családok mintegy 30 alfaja van. Mindnyáján fájkon élősködő kuszó növények és a fiatal hajlások gyilkos működése az állatok átölelt fákon épen oly érdekes, mint az edény alakú virágkehelyeknek az állatvilágban véghezvinni szokott kegyetlen pusztításai. Fiatal növény-nél a virágkehely fedele szorosan el van zárva, de idővel egy kis levélkecsény segélyével fölnyílik, úgy hogy az eső és harmat megtöltheti a virágkehelyt. Mondják, hogy e növény edényei Borneo hegységeiben másfél lábnyi hosszúra is megnőnek és belterük elég nagy arra, hogy kisebb állatok, sőt madarak is bele fulhassanak vízbe. Bár a kehely nyílásán minden alkalommal friss nedvesség, eső vagy harmat hullhat bele, a víz benne mindig savanyus, hihetileg azért, hogy a belé hullt állatokat könnyebben megemésztthesse.

E sajátosságos növényekről annyit tartunk még szükségesnek kiemelni, hogy a legújabb vizsgálatok eredménye azon elméletnek látszik kedvezni, mely szerint e növényeknek az állatok elfogott apróbb állatok testére saját növekedésük és táplálkozásuk végett van szükségök. Legalább ennek az elméletnek a helyességét már több tudós igyekezett a husevő növények életműködésének gondos megfigyelése és alkatrészeiknek figyelmes boncolása által bizonyítani. Ravenel szerint e növények életműködése és az állatok emésztési folyamata között bámulatos a hasonlóság, s mi sem tűnhetné ki meglepőbbben a teremtés szándékának és céljának megragadó egységét, mely a természet összes alkotásaiban oly magasztosan nyilatkozik.

S. L.

A hétről.

© Ezt az ideit letelet aligha meg nem fejték, mert a természet és kalendárium szabályai szerint már csakugyan el kellett volna kopnia. Soha ilyen tavaszolót! A titkolt gyapoting a minden napsugárba kaczkianan öltözött óra-csok hátán nem elég óvszer többé a hideg ellen, s a márcziusi kék ibolya ma leginkább a járókelők fagyos orrán virit.

Ha a novemberi késői meleg időt vén aszsonyok nyarának nevezik: no hát akkor helyre van állítva a symmetria, mert ez meg a vénaszsonyok tele.

Elmentem egy ruhakereskedés előtt. Annak az ablakában nagy arany betűkkel pompás tavasz — bundákat hirdettek.

A lábbeli-kereskedő nagyra van vele, hogy ő nála kaphatók a legújabb angol mintára készült — korcsolyák.

Csoda még, hogy a bérkocsisok ki nem szedték a kocsijok kerekeit, hadd lenne szánkó belőle.

Ebben a zöld esőtörtökben se tudtam felfedezni semmi egyéb zódet, mint azt, hogy fejér. No tisztelem én annak a gusztusát, a ki most abban, hogy husvétkor megöntözik, valami kiváló figyelmet és udvariasságot talál.

Nem is hiszem, hogy nem ez a hideg csinalja az egész országos politikánkat. Tudjuk, hogy a hidegnek összehúzó hatása van. Innen ered tehát, hogy összehúzzuk magunkat a kiadásokba, — másodsor pedig az, hogy a kik eddig szerteszét huzunk, a hány párt van, annyiféle, most együvé huzunk s Kárpátoktól Adriáig csináljuk a fuziót.

Ez az egy haszna tehát mégis csak megvan ennek a keserves időjárásnak. Most látjuk meg igazán, hogy csak odáig van meleg, a meddig a takaró ér, s hogy a tüzelőnk elfogytával nincs más hátra, mint hogy együvé bujva, egymástól igyekezzünk fölmelegedni, a mennyire lehet.

S ugy tapasztaljuk, hogy ez nem épen az utolsó fűtési methodus. A közélet, mintha tavaszra kelve, csakugyan virágokat kezdene hajtani. Az országban mindenféle társulások, egyesülések jönnek létre; élénken induló mozgalmat tapasztalunk a népitanitok országos nyugdíjazásának kérdése, a tanitók gyermekeinek magasabb kiképzetése, a házi iparnak nagy arányokban meghonosítása és fejlesztése körül; pénzintézetek szövetkezni kezdenek, hogy a kilitásba helyeztet magyarmet nemzeti jegybank felállításánál ők is szót tegyenek; az Ausztriával kötött vámszerződés, mely eddig számos milliókkal károsította meg az országot, általános megbeszélés tárgyát képezi nemcsak a politikai, de az iparos és kereskedői körökben is, és, a mi a legbámulatosabb tünemény, megtelnek még az évek óta kongó megyeházi üléstermek is. Irodalmi vállalatok meglepő munkásságot fejtenek ki. Az országzerte, törvényhatósági uton fölállítandó, népkönyvtárak számára alkalmas, válogatott bel- és külföldi könyvek, jelennek meg rendkívül olcsó áron. A mellett gondoskodnak a magasabb igényű osztályok szellemi szükségleteiről is, első sorban maga az akadémia a világ-hírű tudományos munkák átültetésével, a történelmünkön vonatkozó becses anyag összegyűjtésével, — úgy szinte a természettudományi társulat, melynek becses kiadmányai már szinte számot tevő könyvtárt képeznek. A képzőművészeti társulat palotát épít. A nemzeti színházat most igyekeznek megszabadtítani hagyományos bajaitól, a népszínház ez ősszel megnyílik, s a dalműszínház építéséhez már hozzá fogtak.

Ime egyszerre ennyi örvendetes társadalmi mozgalmat van alkalmunk följegyezni. Igaz, hogy mind ezekkel szemben a választási előkészület, melyet máskor, ha napirendre került, minden egyéb kérdést leszorított onnan, — most nem viszi az eddig megszokott vezérszerepet oly fennen, hanem szerényen sorakozik a társaséletet mozgató többi mozgalom mellé.

Bizvást állíthatjuk, hogy a nemzet közéletének ennyi biztató tavaszi hajtása rég nem volt, mint a mennyit ez az ideit tavasz fölmutat. Hogy e tavasz hideg; szolgájon hát az is biztatóval arra, hogy a zsengék már korán gyöngre korukban megszokván az idő ridegségét, — annál inkább ellent bírnak állni a később netán beállható zord idő viszonyosságainak.

Irodalom és művészet.

— Verne „Utazása a föld középebe“ jövő számunkban be lesz fejezve. Olvasóink bizonyára szívesen veendik, ha a kitűnő író egy másik művének ismertetésével fogjuk a közleményünket minél előbb fölvaltani. Nemsokára megkezdjük „A z elhagyatot“ (L'abandonné) közlését, mely a „Rejtelmes sziger“ című nagy műnek második része, s a mult év végén lapunkban kivonatolva ismertetett. „A lég hajó törtéjei“ nek folytatása. A második részt szintén tartalmas kivonatban fogjuk ismertetni.

— Veresmarti Mihály munkái I. kötet. Bevezetésül: Veresmarti Mihály XVII. századi magyar író élete és munkái. Korrajz a hitújítás idejéből. Irta Ipolyi Arnold. — Ez az Ipolyi Arnold által tervezett s az ő indítványára a Szent István-társulat által megindított Corpus scriptorum ecclesiae hungaricorum (Régi magyar egyházi írók) első kötete. A nagyérdemű tudós püspök igen becses ajándékot nyújtott ezzel irodalmunknak, mely vajha sem eszmei, sem nyelvi tekintetben ne hanyagolná s ne feledné el a régiéket! Veresmarti, előbb kalvinnista prédikátor, majd a római kath. egyházból áttért lelkész, később pozsonyi kanonok s báta apát, azon nevezetes magyar hittani iskola egyik kiváló fénfaja volt, mely Pázmány Péter lángeszű vezetése alatt a magyar kath. egyház tanait tollával oly hatalmasan hirdette, s a magyar hittani irodalmat és szószoklatot úgy szölván megalkotta. A vastag kötet az I—XXIII. lt. előbeszéd után 1—501 lapon Veresmarti életét adja, Ipolyi világos, s bár felekezeti irányú, de elfogultságtól ment történeti előadásában. Egyike ez a legnevezetesebb irodalomtörténeti tanulmányoknak, melyeket bírnak. Magának Veresmartinak munkáiból 1—357 lapokon Megtérésének Historiája van előtűnt, a XVII. század egy rendkívül érdekes korrajzi darabja, ama kor erőteljes előadásában. Többi munkái nagy követeknek. — A közel 900 lapra terjedő (nagy 8-adrét) s díszes kiállítású munka ára 4 frt. Azt hiszük, ritka könyvtár lesz a nagyobb köztől, melyből hiányozni nem.

— „Gonosz idők.“ Ily című regény jelent meg két kötetben, írta Rusa Kálmán (a „Vasmezei Figyelő“ szerkesztője). A regény „több századdal ezelőtől“ játszik Vas megyében, a nélkül, hogy a kor, közelebbről meg volna határozva, a mi kétségek nélkül ártalmára van korrajzi határozottságának. A regénynek nincs is határozott történeti háttér. Előadása így is írói tehetségről tanuskodik. A kiállítás csinos s becsületére válik Seiler Henrik szombathelyi nyomdájának. A közel 500 lapra (kis 8-adrét) terjedő két kötet ára 2 frt, s kapható Tettey és társa könyvtáránál.

— Rédiger Géza költeményei egy másik vidéki nyomdából, a székelyudvarhelyiből került ki. A czimlap első kötetnek nevezi. Azon körülményből, hogy a kötet a kolozsvári unitárius főiskola ifjusági olvasó együletének van a szerző „hálaja jeléül“ ajánlva, azt következtetjük, hogy a szerző csak mostanában került ki azon ifjusági önképző körből, mely egykor Krisz és Szentiványi Mihályt adta az irodalomnak. Rédigert ha e jelekhez, legalább meg most, nem hasonlíthatjuk is, a tehetség nyomait nem tagadhatjuk meg tőle. Kivált kisebb dalaiban sikerült hangokkal találkoztunk itt-ott. Mutatványul ide tesszük egy négy soros epigrammját:

Vörösmarty szobra leleplezésekor.

(1866. május 6-án.)

„Régi Dícsőségünk!“ Jer, szállj fel az éji homályból: Gyöngyeinkben a lant, zengeni nagy nevedet: Csak tegamad tudnál tegamadhoz zengeni méltón: Hozd fel a néma kobozt: ünnepet ül a haza!

— Költemények, írta Pap Kálmán. Pápan, Wajdics Károly bizománya. Ismét egy vidéki nyomda terméke, s egy még ismeretlen nevű fiatal vidéki költő első szárnypróbálgatása. A költeményeken még nagyon meglátszik a gyakorlatlanság hiánya, s kivált a „magas hangból kezdett“ ódai szárnyalású darabok kevésé is sikerültek. De a dalokban sok igaz hang, egyszerűség, őszinteség s érzés jellemző nagy részőket. A kisebb elbeszélő nemből is egy pár románca s költői beszély teltségére mutat. A

Hétköznapi történet például, mely, ha nem csalódunk, a Kisfaludy-Társaság közelebbi pályázatán is fölemlített, alapszámban jól van gondolva, s csak kivételben veszi el részvételünk a hős és hősnő, kik túlságos önmegadással, küzdelem nélkül s tétlenül viselik sorsukat. Néhány műfordítás is van a kötetben, mely szintén biztató a fiatal költő jövőjére: különösen Beranger „Örök zsidója“ és Schiller „Harcza a sárkánnyal.“ A Göthe „Nászdalában“ is ha nem is teljes sikerrel, de legalább becsülettel küzd meg a fordító a nagy szépségű ballada szertoly nagy nehézségeivel. — A 200 lapra terjedő szerény kiállítású kötetek ára 1 frt 30 kr.

— Jókai regényei dán nyelven is megjelennek már, Damkier Axel gondos fordításában és Reé Immanuel koppenhágai könyvkiadó kiadásában. Eddig két nagyobb regény jelent meg: „A szegény gazdagok“, s az „Arany ember.“ Következni fognak a „Szerelm bolondjai“, „Politikai divatok“, „Magyar nábob“, „Uj földes ur“, „Fölföldült világ“, „A községi ember fia“, stb. A kiadás elején Jókai arcsképe s lelkes hangon ír letrajza, minden füzet czimlapján egy magyar tájkép s felette a magyar czimer s korona van. A kiállítás általában igen csinos s méltó az elismerésre. Damkier az eddig megjelent műveket némelyből fordította, azonban most már magyarul is tanul s Jókai regényein lelkesülve, elhatározta, hogy hazánkat mielőbb meg fogja látogatni.

— A kolozsvári árvaház évkönyve. Első évfolyam 1874. Második évfolyam 1874. Két kis füzetet kaptunk e cím alatt. A kolozsvári és kolozsvárvidéki nők jótékonyaságának s lelkes buzgalmanak ékesen szóló tanui. B. Bornemisza Ignác, a kolozsvári jótékony négyelet 1871. június választmány ülésében egy leány-árvaház felállítását indítványozván, a nemes báróné elnöklelte alatt hat tagú néválasztmány alakított, alapszabályok kidolgozása végett. E választmány később, többekkel kiegészítve, önállóan kezdte meg működését s alig három hó mulva már 30,000 frt volt összegyűjtve. S ez ősszel azóta is folyvást szaporodott. Az árvaház 1872 végén 8 árvával megnyílt, s ma már 20 árvát tart, lát el s nevel. Az évkönyvek az egyelet alakulásának történetét, eddigi működését, alapító és részvényes tagjainak s az adakozóknak díszes és hosszú névsorát tartalmazták. Az intézet élén a nevezett elnök, továbbá Szász Domokos mint titkárs, B. Huszár Ádámné mint pénztárnok s 28 tagból álló választmány áll. Munkájokon áldás volt s legyen továbbra is.

— „Du Mesnil-Marigny a zsidókról.“ A hírneves francia nemzetgazdasági írónak az ókori népek, hinduk, egyiptomiak, zsidók és görögök politikai gazdaságáról szóló művéből a zsidókról szóló könyv néhány fejezete, Istóczy György orsz. gy. képviselő fordításában. Előolvasásra méltó tanulmányt szolgáló irodalom. Rédigert ha e jelekhez, legalább meg most, nem hasonlíthatjuk is, a tehetség nyomait nem tagadhatjuk meg tőle. Kivált kisebb dalaiban sikerült hangokkal találkoztunk itt-ott. Mutatványul ide tesszük egy négy soros epigrammját:

— „Kétes elme-állapotok a törvénytészek előtt.“ A beszámítás és a rendelkezési képesség tana. Casper-Sziman és egyéb forások nyomán kidolgozta Dr. Keskeméti Lajos k. törvénytészi orvos. E cím alatt érdekes művet kaptunk a vidékről, melynek csinos kiállításá becsületére válik Tóth László kecskeméti nyomdájának. A munka tárgya: a bűnügyi lélektan, melynek ismerete szükséges minden törvénytészi orvosnak, minden jogásznak. Az átdolgozó s könyvvel a gyakorlati szükségnek kívánt megfelelni, s ez bővebben tárgyalja az elmeháborodás azon eseteit, melynek bünye vezetnek (perlekedés, őrdjögés, Kleptománia, Pyrománia), de az általános törvénytészi lélektani elméleteket is igyekszik megvitatni. A vaskos füzet ára 1 frt 30 kr, s Budapestén Zilahy S. bizománnyában kapható.

— Francia nyelvtan. Lampel R. könyvkereskedésében Hönigsberg Márktól egy francia nyelvten első része jelent meg tanodai és magánhasználatra, feladat-tárral, nyelvgyakorlatokkal és szójegyzékkel bővítve. Ez első rész ára 60 kr.

— „Számkönyv az új mértékekben, magyar nevekkal, közönséges számokkal és számítás mód törték nélkül“ című hasznos könyvecske jelent meg dr. Eben Mihálytól Pozsonyban. Ára 30 kr. A kis könyvecske a méteren alapuló mértékeket új-ül, új-itezte stb. nevek alatt ismerteti s a mostani mértékekről való átszámításokról kimerítő

és könnyen használható táblázatokat ad. Ajánljuk mindenkinek.

— A magyar tud. akadémia könyvkiadó-hivatala értesíti a közönséget, hogy a könyvkiadó-vállalatra előfizetést, illetőleg megrendeléseket folyvást elfogadtatnak.

— „A gyakorlott vadász“ című szakműre adott ki megrendelési fölhívást Ölyedy Károly, kinek mult évben közzétett „Vizslatanító“ című munkája élénk keletnek örvendett. „A gyakorlott vadász“ tartalma következők lesz:

1) Előszó. 2) Bevezetés. 3) A vadászat szabályai. 4) A francia- és angol, a vastag bundájú lengyel és cseh, egy cseh vízi-vizslák megszerzése és betanítási módja. 5) A fűr vadászata. 6) A haris vadászata. 7) A fogoly tenyésztési és vadászati módja. 8) Az erdei szalonka vadászata. 9) A füzán vadászata. 10) Az erdei szárnyasok hangoztat. 11) A vízi szalonka, 12) a vadécske, 13) a vadlud vadászata. 14) Stájer kopók és spanyol agrak megszerzése és betanítása. 15) Nyulvadászati francia mód szerint. 16) A borz, 17) a róka vadászata. 18) A vadászkeret felállítása, s a bennlevő szarvas, dámvad és őz tenyésztése, a sonyalók elhelyezése és a vadászat. 19) Medve és farkas vadászat. 20) Néhány szó a tengeri nyulak mikénti vadászatáról. 21) Vadász-naptár az év minden havára.

A több ábrával ellátott mű ára 1 forintná nem lesz több, és szerző a megrendeléseket nevére címelve Szombathelyre kéri beküldetn.

— Uj zenemű. Tábornok és Parschnál megjelent Köhler Lajos négykére irt száz gyakorló darabjának nyolczadik füzete (zongoragyakorlatra); ára 1 frt.

— Nemzeti színház. Pođmaniczky Frigyes báró, a nemz. színházhoz kinevezett miniszteri biztos, hétfőn már megkezdte működését. A belügyminiszter hosszabb leirattal nevezte ki b. Pođmaniczkyt ez állásra, négy pontban körvonalazván teendőit. Megbízta a miniszteri biztost, hogy vizsgálja meg a főálló szerződés jogi természetét és időtartamát, s intézkedjék, hogy a színházra nézve káros szerződések megváltoztassanak; törekedjék a bevételök s kiadások közti egyensúlyt helyreállítani; szerezzen alapos tudomást mindarról, a mi a színház anyagi és szellemi érdekeit érinti, s tegyen annak idején indokolt jelentést a miniszternek; végre tegyen meg minden lehetőt arra nézve, hogy a színháznál létező bajok orvosoltassanak. B. Pođmaniczky Frigyes ez utasítás értelmében megkezdte már az összes szerződések átvizsgálását. A nemzeti színházról főnnálló szerződések leg-többjét csak decemberben lehet fölmondani; a mult év végén azonban egy szerződés sem mondatott föl, a mi által a lebonyolítás igen meg nehezítve. A miniszteri biztos új szerződések nem köt; e teendő föntartva marad az őszkor kinevezendő intendantsának. — A d a l m ű s a d r á m a egymástól való elválasztása, az „Ellenőr“ nek egy illetékes folyórl vett értesülése szerint, elvileg rég el van fogadva ugyan, hanem az 1875/6-ik színházi évben semmiesetre sem fog keresztülvitetni, mitűn új línyeges rendszabály rövid uton való végrehajtása a bérlok jogainak megsértése s a nemzeti színház igazgatásának teljes megzavarása nélkül úgy szölván lehetetlen volna.

— Az aradi színházat a választmány f. é. okt. 1-től három évre bére akarja adni. Az egy arany évi bére csaka forma végett van kikötve, ughogy a színház ingyen adatik át a legéremesebbnek találandó vállalkozónak, valamennyi díszlettel, butorzáttal, hangszerekkel s egyéb fölszerelvényekkel. A bérlőnek 26 tagból álló zenekart, ennek megfelelő férfi és női énekart, s mindenekelőtt kellőleg szervezett drámai-opelette és opera-társulatot kellszerveztetnie. Más, mint magyar nyelvű előadás nem tartható a színházban.

Közinfézetek, egyletek.

— A magyar tud. akadémia márcz. 22-ki őszses ülésén Galgóczy Károly olvasta föl Érkőly Adolf emlékbeszédét Török János fölött. Az emlékbeszéd a meghalt jeles publicistáról már több ízben közölve volt adatokat sorolja elő s mint gazdasági írórt részletesebben is méltatja. Az ülés második tárgya volt Tolgy Ferencz azon indítvány, hogy gr. Teleki József iránti kegyeletből márcz. 19-én, midőn a Teleki-jutalom kiadása végett külön összes ülést tart

H I R D E T É S E K.

Hölgyeknek nélkülözhetlen! RAVISSANTE

Dr. LEJOSSE-től Párisban.

Csak a hivatalosan megvizsgált, méregmentes, tiszt és teljesen ártalmatlan

RAVISSANTE

Ér az erővel, az emberi bört minden sérüléstől megmenteni, utóbajoktól megóvni és szépséget s ifúságot biztosítani. Ha a Ravissante naponta...

Egy üveg ára 1 ft 50 kr. Kapható nagyban és kicsinyben Budapesten:

Dr. LEJOSSE főraktárában, király-utca 15. l. 19.

és váci-utca 8. sz. HATSCHER MIKSA látszéréseknél.

Videki rendelvények a legbiztosabb titoktartás biztosítása mellett utánvértel eszközöltenek.

A „Franklin-Társulat” magyar irodalmi intézet kiadásában (Budapest, IV. egyetem-utca 4-ik sz.) megjelent és minden könyvársánál kapható:

Válás Antal.

Uj kézi és iskolai

ATLASZ.

Hatodik kiadás.

Kilencz színezett térkép.

Fűzve 80 kr.

Hunfalvy János.

Legújabb

magyar atlasz.

Nyolcz földkép.

A föld két féltékéje.

Európa, Ázsia, Afrika, Észak-amerika, Délamerika, Ausztrália, Osztrák-magyar birodalom.

Fűzve 4 ft.

Diszes húsvéti tojások. Legújabb nemel dús választékát, 10 krtól 25 frtig. Húsvéti öntözéshez. Almas, csalódtólán meglepő ajándékok. Fecskendő illatszer-üvege 35 kr 4-1 ft. Szivar 35 kr. Viola-csokor 40 kr. Viola-gyöngyvirág- és rózsabokréták 80 krajcártól 2 ft 50 krig. egyen róza 65 kr. Revolver 80 kr. Kis bohóc 50, 60 kr. Ötötötött habák 2-15. Rózsacsokor bubával 1 ft. Elő virág 130. Fecskendő húsvéti bárányka gyermekkel 2 ft. Fecskendő-gyűrű 40, 50 kr. Illatszer-üvegek elegans nemel 50 krtól 5 frtig ajánlják. Kertész és Eisert Budapest, Dorottya-utca 2. sz. Irásbeli megbeszélés gyorsan és pontosan eszközöltenek.

Bürgermeister Antal és Társa

víz-mű-gyárosok,

IV. kerület, gyár-utca 6-dik szám Budapesten.

Ajánlják szivattyu gyártmányait, egymint közönséges szivattyukat házi cselokra, nagyobb félcet gyarak használatára, — után a forgó-szivattyukat, melyek különösen alkalmasok birka-mosdók részére, vízi gödrök, árkok és előtött mezők kiürítésére. Azonkívül elvállalnak mindenemű kút ásást és süllyesztést bármennyű talajban, ugyint: árteki kutak furását, minden szélességben és mélységben. Vízvezetékek rakását ugy nyilvános, mint magánépületeknél és kerteknél. Fürdők berendezését. Szagtalan árnyékszék felállítását. Es az általuk szabadalmazott kifolyó csapokat (nyomóval), melyek által a vízvezetékeknel hasztalan vízfecserlés ellen nagyrészen segítve lesz. Mindent a legutányosabb árak mellett szállítanak.

POSZTÓ-TÁR Budapest, ujbécsi utca 5-ik szám. Minták ingyen és bérmentve. Csomagolási díj nem számítatik.

első budapesti 27 kros részlet-árusarnoka. LOBL FRIGYES. Ingelyen. Rendelvények pontosan eszközöltenek.

A „Franklin-Társulat” magyar irod. intézet kiadásában (Budapest, egyetem-utca 4-ik sz.) megjelent és minden könyvársánál kapható: Uj olcsó és teljes kiadás négy kötetben. Kisfaludi Kisfaludy Károly minden munkái. A Kisfaludy-társaság megbízásából szerkeszté Toldy Ferencz. Hatodik összes kiadás. Négy kötet fűzve 4 ft. Vászonba kötve 5 ft. 60 kr. A NAGYAPÓ ELBESZÉLÉSEI. Irta Tóth József. Színezett borítékban és egy képpel. Keményen kötve 1 ft 40 kr.

LIPTAY PÁL ÉS TÁRSA Budapest, ujbécsi-utca 5-ik szám. Angol, Franciaország, Belgiumban és a belföldön személyesen eszközölt elnyós bevásárlások képeinek bennünket, hogy mind az árak minősége, mind a legolcsóbbra szabott ár tekintetében bármivel versenyképesek legyünk. Ugy mint eddig, ugy ezután is minden igyekeztünk oda leend irányozva, hogy üzletünk iránt az eddig nyilvánult nagy mérvű bizalmat, pontos és figyelmes szolgálataink által mindinkább kiérdemeljük. ajánlják a közeledő tavaszi és nyári idényre a legújabb divatu nadrág és posztó kelmekkel felszerelt raktárukat a legutányosabb árak mellett. Angol kockás és sima chesit egy a legújabb „Lady Dudley” női posztó-kelmék, nagy választékban.

ROBEY & Comp. LIMITED gazdasági gépgyárnokok. illóli-ut 1-ső szám Budapesten. Különös figyelmébe ajánlják a n. é. gazdasági gépeknek új találmányu Hungaria nevű, különösen a magyarországi viszonyoknak megfelelő sorvetőgépeket, mely igen erős és tartós kiállítás dacára meglepő olcsó. 2 közönséges ló könynyen húzhatja ezen 13 soros vetőgépet és a kocsián kívül nem kell más ember kezeléséhez. Világhírű gőzgepekből és cséplőgepekből az első küldemények már megérkeztek ép ugy dupla malomok, szecskaszalók és minden más a gazdasági gépszakmába vágó eszközök készletben találhatók. 647

Chinin-csokoládé és a Chinin-czukor. A legbiztosabb és legkellemesebb szer váltóláz ellen, különösen gyermekeknek, kik a keserű Chinint másképp bevenni nem képesek a. Hoznyay M., gyógyszerész Aradon (ezelőtt Zombán), melyeket amagyar orvosok és természet-vizsgálók nagygyűlése Fiumében pályadíjjal koszoruzott. Kapható vagy megrendelhető a birodalom minden jöhrű gyógyszerárában. A hamisításoktól óvakodni kell! Mindenki csak a Hoznyay M.-féle pályakoszoruzott készítményt kérje és fogadja el. 288 (64-0)

Tavaszi idényre, legújabb női divatárak raktárát. A közönség, de különösen a t. hölgyvilág becses figyelmébe ajánljuk: kelmementák bérmentve küldetnek, ruhák és felöltők legújabb párisi minták után saját műtermünkben készíttetnek. 682 (1-6) Keller és Zsitvay, Budapest, szervita-tér, szerviták épületében.

Magyar ipar! Ranzenberger Testvérek nap- és esernyő-gyára, alapítva 1834. évben. Budapest, váci-utca 14. sz. korona-kávéház átellenében. Gyermekek napernyők 1, 2, 3 frtig. Tavaszi napernyők, minden színben 3, 4, 5 frtig. Nagyobb napernyők, diszítve 3, 4, 5, 6 frtig. Nagy napernyők, (dupla selyemből) 4, 5, 6, 7 frtig. Esernyők, angol Clothból 2, 3, 4 frtig. Selyem esernyők 5 forinttól. Uri napernyők, minden színben 1 ft 80 krtól 2 frtig. Videkről megrendelések pontosan s legzigorubb figyelemmel eszközöltenek. Nagyobb vételeknél aránylagos árleengedés. Legnagyobb választék legfinomabb angol és francia nap-és esernyők, aránylagos olcsó árakon.

Legolcsóbb ujság a magyar nép számára KÉPES NÉPLAP és POLITIKAI HIRADÓ, mely megjelen minden héten vasárnap, mulattató és tanulságos tartalommal, s a hazai és külföldi politikát tárgyaló rendes rovatall. A minden héten egy iven megjelenő és képekkel érdekesített ujság ára aprilis—december folyamra 1 ft. 50 kr. Tíz előfizetett példányra gyűjtőkönyvnek egy tisztelet-példánnyal szolgálunk. — Előfizetések legzélszerűbben postai utalvány által eszközölhetők, a melyre bérmentésül egy darab 5 kros bélyeg kiadatik.

HELFFY IGNÁCZ lapja: A NÉPZÁSZLÓJA politikai hetilap, mely immár nyolczadik évfolyamába lép. Jelszava: FÜGGETLENSÉG. Törekvése, hogy „Magyarország független önálló állam legyen, mely minden beavatkozástól menten intézze saját ügyeit.” Ez irányban tartott cikkeiben kívül tartalmát képezik gondosan irt ismeretterjesztő, mulattató és közgazdasági közlemények, melyek mellé koronként képeket ad. Előfizetési ára: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, három hóra 1 frt 50 kr. A „Vasárnapi Ujság” és „Politikai Ujdonságok” kiadó-hivatalában (Budapest, egyetem-utca 4-dik szám) a következő hirdapokat lehet megrendelni, ugyint:

STROBL ÉS BARIS (1-2) mezőgazdasági gépgyára Budapesten, 2 nyul-utca 14. és 16. szám alatt, ajánlja díjazott ekéit, eketaligánt, boronait, porhanyító-és töltőgéte ekéit, rostait stb., különösen pedig új szerkezetű egyetemes szóróvetőgépeit, mely könnyű súlya, egyszerű szerkezete és a magnak egyenlő elosztása, valamint olcsósága által kiténteti magát.

FARKAS ISTVÁN gazdasági gépgyára. ajánlja a t. cz. gazdasági gépekébe kitünő jó készítményű gazdasági gépeit, u. m.: szántóekeket, töltőgéte- és kapálóekeket, magtakarókat, szóró- és soros-veető-gepeket, szecskavágókat, repavágókat, cséplőgepeket többféle nagyságban, kéz- és loerőre, tisztító és zsákoló szerkezetekkel. Szórórosták, kitünő újabb szerkezetű tisztító és választó rosták, mely a konkolyt, vadóczt, épen egy mint a konkolyválasztók tisztán dolgoznak, és nagy mennyiségűt végeznek, különösen kereskedők és nagyobb birtokosok számára alkalmasak; s több mindenféle gépek készen kaphatók. Ugyzintén javítások is elfogadhatók. Gyári helyiség Pesten, illóli-ut 5. sz. alatt, hova minden levelek s megrendelések küldetni kértnek. 676 (2-6) Farkas István, gyárnok.

COCA-Preparat. Prof. Dr. Sampson. Dr. W. Straupf. A perui coca-növény csodálatos táp-és gyógyerejét Humboldt Sándor ezen szavakkal ajánlotta: „szűkmellűség és gumó a coquerosoknál nem fordul elő é-tesztük a legnagyobb megerőtés mellett is minden táplálék és álm nélkül napok át éperős marad.” — Boerhave, Bonpland, Teudi és valamennyi dél-amerikai utazók által bebizonyított; a német tudósvilág elméletileg már régen, gyakorlatilag azonban csak a maizni „szerecsen”-hez címzett gyógytár Sampson tanár-féle coca-készítmények használata által van elismerve, miután ezek friss növényből készülvén s minden hathatós alkatrész változatlanul megtartanak. Ezen készítmények a betegágyon ezerszeresen megkísértett mell- és tüdőbetegségeknel, sőt előhaladt korban is kitünő hatással bírnak (I. sz. lapdacs), gyökeresen gyógyít minden altesti- és emésztési-betegségeket (II. sz. lapdacs és bor), pótolhatlan minden idegbetegségek és egyetlen gyökere gyógyyszer, különösen mindenféle gyöngesség ellen (III. sz. lapdacs és borszesz). — Ára 1 doboznak 2 frt, 6 doboz 10 frt, 1 üveg 2 frt. Kimerítő felvilágosítás dr. Sampson tanár-tól, mely a cocát a helyszínen gondosan tanulmányozta, ingyen bérmentve a „szerecsen”-hez címzett gyógytár Mainzban, és raktárát által Pesten: Török J., gyógyszer., főraktár Magyarországra néve. Brlnn: Schönlehn Ferdy. Prágában: Fírst József, gyógyszer. Bécsben: Haubner Ede, angyal-gyógytár, Hof 6., főraktár Ausztriára néve. 448 (5-26)

TEMESVÁRY MANÓ magyar cipő-gyára Budapest, király-utca 1-ső szám, ajánl: Hölgyek számára: Brűnel-topányokat lakfejjel, legfinomabbul diszítve 2 frt 80 kr. Topányokat gummi betéttel, magas kivágással 3 frt 50 kr. Bőr topányokat erős chagrinnál, szegezett és arólt duplatáppal 3 frt 50 kr. Fűlk. leányok és gyermekek számára 100-féle fajta 1-3 frtig. Videki megrendelések postai utalvány mellett pontosan eszközöltenek. Részletes árjegyzékek ingyen és bérmentve. 508

